

УДК 37.016:811.111]:004

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

Яків Бойко, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови та методики її навчання, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

ORCID: 0000-0001-5672-396X

E-mail: yakivboyko@udpu.edu.ua

У статті здійснено огляд переваг застосування окремих цифрових технологій під час вивчення англійської мови для професійного спілкування. Статтю присвячено проблемі особливостей використання інформаційно-комунікаційних технологій, охарактеризовано їх позитивний вплив під час проведення занять з англійської мови для професійного спілкування на думку дослідника Батлера-Паско та наведено деякі ефективні цифрові засоби, як Skype, текстовий процесор, електронна пошта, віртуальні платформи для конференцій, програмне забезпечення для моделювання, мобільні технології та Інтернет як джерела автентичного матеріалу та спілкування.

***Ключові слова:** інформаційно-комунікаційні технології; Інтернет; зворотний зв'язок; комп'ютерні програми; інтернет-ресурси; англійська мова; цифрові технології; англійська мова для професійного спілкування; автентичне спілкування.*

FOREIGN EXPERIENCE IN THE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES

Yakiv Boyko, Candidate of Pedagogic Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of English Language and its Teaching Methods, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

ORCID: 0000-0001-5672-396X

E-mail: yakivboyko@udpu.edu.ua

The article deals with the advantages of using certain digital technologies when learning English for specific purposes. The article is devoted to the problem of information and communication technologies, describes their positive impact during English language classes for specific purposes, and provides some effective digital tools that their students can also use in their work and study, such as Skype, a word processor, e-mail, virtual conference platforms, simulation software, mobile technology and the Internet as a source of authentic material and communication.

Additionally, the author examines the potential possibilities of using such a digital tool as Skype, which refers to free software in its basic version, and lists 14 advantages of using information and communication technologies in the process of learning English for specific purposes according to the

researcher Butler-Pascoe.

The implementation of digital technologies in language education is one of the promising directions of informatization of the educational process, which allows users to gain access to authentic material.

Modern information and communication technologies contribute to the active, creative mastery of new material by students, contribute to its presentation at a new, qualitatively higher level. In the organization of the educational process, their integration opens fundamentally new opportunities.

The Skype tool is used in various forms for formal and informal language learning. Searching the Skype community platform shows the number of existing language courses, chat groups or conversation clubs. In addition, digital technologies can also provide effective support to the teacher when there is a lack of experience in various aspects of the subject and their use opens up fundamentally new opportunities in the organization of the learning process.

Keywords: *information and communication technologies; digital technologies; Internet; feedback; computer programs; Internet resources; English; digital technologies; English for Specific Purposes; authentic communication.*

Стрімкий розвиток сучасних інноваційних цифрових технологій призвів до значних змін у процесі навчання англійської мови для професійного спілкування, в якій інформаційно-комунікаційні технології навчання виступають ефективним інструментом підвищення якості освіти.

Англійська мова для спеціальних цілей перетворюється на складний процес для викладачів, які часто не володіють вузьконаціленими, спеціальними знаннями для його викладання. На сучасному етапі існує багато різних технологій, які успішно використовуються під час викладання англійської мови для професійного спрямування, які починаються від традиційного магнітофону або програвача компакт-дисків та закінчуються інтерактивними дошками, інструментами Web 2.0, мобільними технологіями та 3D віртуальними середовищами. Якщо для загальної англійської мови самі викладачі виступають цінним ресурсом для аудіювання, говоріння та використання автентичної мови, то різні технології Інтернету залишаються єдиним засобом формування професійної мовної компетентності студентів. За допомогою різних протоколів передачі голосу через Інтернет слухачі курсів здійснюють телефонні або відеодзвінки та проводять групові конференції, використовуючи свої телефони чи комп'ютери, а програма Skype відноситься до одного з тих цифрових засобів, які отримали найбільшого розповсюдження та у базовій своїй версії завантажується без додаткових витрат.

Для того, щоб подолати дистанційний бар'єр та запросити гостей, здійснюється інтеграція інструменту Skype до освітніх занять. Сервіс Skype також використовується для тандемного навчання на індивідуальній основі або організовано вчителями для цілих класів з метою їх об'єднання з класами з інших країн і регіонів для практикування цільової мови. Окрім очевидних переваг практикування цільової мови в автентичному спілкуванні з її носіями, тандемне навчання допомагає учням стати більш автономними.

Лише вміле впровадження технологій та розуміння їх особливостей сприятиме ефективному вивченню мови. До одного з недоліків підготовки сучасних фахівців відносимо їх недостатній професіоналізм у використанні інформаційно-комунікаційних технологій, що негативно впливає на ефективність проведення занять з англійської мови для спеціальних цілей.

Ряд робіт присвячено проблемам процесу інформатизації суспільства й освіти

всесвітньо відомих вітчизняних науковців, таких як О. І. Агапова, А. О. Кривошеєва, А. С. Ушакова, які займалися дослідженням різних типів інформаційно-комунікативних технологій.

В своїх працях проблемами використання цифрових технологій в освітньому процесі займалися вітчизняні вчені В. П. Безпалько, В. Ю. Биков, М. Ю. Бухаркіна, Р. С. Гуревич, М. І. Жалдак, О. В. Кареліна, М. Ю. Кадемія, Є. Д. Патаракін, Є. С. Полат та інші.

Можливості вивчення іноземної мови за допомогою використання інноваційних цифрових технологій були визначені і вивчені з різних точок зору багатьма дослідниками (В. Е. Краснопольський, Л. І. Морська, Є. С. Полат, П. І. Сердюков).

Безпосередньо на необхідність використання цифрових технологій під час вивчення англійської мови для професійного спілкування вказували в своїх роботах зарубіжні науковці Ентоні Л. (Anthony L.), Солер А. (Soler A.), Аскарі-Арані Дж. (Askari-Arani J.), Бакс С. (Bax S.), Бремнер С. (Bremner S.), Колліс Б. (Collis B.), Дадлі-Еванс Т. (Dudley-Evans T.), Едірісінга П. (Edirisingha P.), Елія А. (Elia A.), Еванс С. (Evans S.), Фелікс У. (Felix U.), Гаррет Н. (Garrett N.), Годвін-Джонс Р. (Godwin-Jones R.), Хампель Р. (Hampel R.), Хьюінгс М. (Hewings M.), Керн Н. (Kern N.), Кон К. (Kohn K.), Крайка Дж. (Krajka J.), Лаве Дж. (Lave J.), Леві М. (Levy M.), Літлджон А. (Littlejohn A.), Мавер К. (Mawer K.), Майєс Т. (Mayes T.), Маллен Т. (Mullen T.), Палалас А. (Palalas A.), Рейндерс Р. (Reinders R.), Шеперд М. (Shepherd M.), Смок Р. (Smoak R.), Сайкс Дж. (Sykes J.), Тріндер Р. (Trinder R.), Ві С. (Vie S.), Варшауер М. (Warschauer M.), Уайт Ч. (White C.), Вілліс Д. (Willis D.) та інші.

Метою статті є аналіз зарубіжного досвіду використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання англійської мови для професійного спілкування.

Українські дослідники по-різному тлумачать поняття «English for Specific Purposes», що існує в англомовному педагогічному дискурсі, але найбільшого поширення отримали наступні відповідники: англійська мова для професійного спілкування, англійська мова за фаховим спрямуванням, англійська мова для спеціальних цілей, англійська мова для професійних цілей, англійська мова для професійного спілкування, англійська мова для визначених цілей тощо.

Так само, як і при вивченні англійської мови загалом, технології в різних своїх формах вже давно використовуються і при вивченні англійської мови для професійного спілкування чи за допомогою магнітофона, чи у вигляді складних цифрових технологій. Але, можливо, його вплив на англійську мову для професійного спілкування був більш глибоким [1].

Однак роль технологій у вивченні мови загалом, і в англійській для спеціальних цілей зокрема, змінилися з часом, що особливо помітно за останні роки [1]. З часом не тільки погляди на навчання змінилися від біхевіористських та комунікативних до інтегративного підходу [11], але й технології також еволюціонували та стали все більш поширеними у повсякденному житті, а особливо в професійному вимірі. Обидва фактори вплинули на те, як технології використовуються на уроках англійської мови за фаховим спрямуванням.

У минулому вчителям доводилося бронювати мультимедійні чи лінгафонні кабінети для використання програмного забезпечення у формі впровадження їх на

комп'ютерах (CALL) з переважно тренувальними вправами [1]. Сьогодні технології стали інтегрованими в заняття фізично та педагогічно, а не як доповнення до них. Комп'ютери почали розглядатися та використовуватися як інструмент для виконання певних завдань або спілкування [11]. Тому дослідник Гаррет (Garrett) [5, с. 719] визначає навчання за допомогою комп'ютера (CALL) на сучасному етапі як «повну інтеграцію технологій у вивчення мови», причому три таких її елементи як теорія, педагогіка та технології відіграють не менш важливу роль.

Хоча технології завжди відігравали певну роль під час вивчення англійської мови для професійного спілкування [2], Інтернет справив особливо сильний вплив на неї. Оскільки англійська мова для спеціальних цілей робить акцент на потребах студентів, а також на автентичних матеріалах і завданнях, інформаційні технології стали дуже вдалим інструментом для її реалізації [1], зокрема, «другої хвилі онлайн-вивчення мови» [7, с. 243], яку науковець Арно-Масія [2, с. 91] описує як «вихід за межі вивчення мови, зосереджуючись на культурі та соціальних дискурсах», і дозволяючи студентам співпрацювати та брати участь у автентичному спілкуванні у своєму дискурсивному співтоваристві для отримання актуальної інформації, що стосується відповідної професії та поширення своїх ідей, що може дати їм відчуття того, що вони є активними суб'єктами освітнього процесу. Ось чому дослідники Варшауер і Керн [12] назвали навчання з використанням інформаційних технологій «мережевим викладанням мови».

Як у діловій спільноті зокрема, так і у професійному житті загалом, Інтернет займає центральне місце і дозволяє у глобалізованому світі швидко та ефективно спілкування, генерування інформації, обмін та управління. Сьогодні професійний світ у більшості випадків був би неможливим без інформаційних технологій. Це ставить перед викладачами проблему, яка полягає у підготовці своїх студентів, які вивчають англійську мову для професійного спілкування, до «глобальної комунікативної реалізації онлайн, у всій її складності» [13, с. 325].

Оскільки потреби та автентичні завдання відіграють першочергове значення в діловій мові та інших курсах англійської професійного спрямування, багато вчителів мови інтегрували у свої курси ті самі види технологій, які їх студенти використовують у своїй трудовій діяльності, тобто текстовий процесор, електронну пошту, віртуальні платформи для конференцій, програмне забезпечення для моделювання, мобільні технології та Інтернет як джерело автентичного матеріалу та спілкування.

Хоча кожен тип технологій має свої власні переваги, варто перерахувати їх загальний позитивний вплив на використання в англійській мові для спеціальних цілей. Деякі переваги застосування технологій у вивченні мови однакові для тих, хто вивчає англійську мову для визначених цілей, і для тих, хто вивчає загальну англійську. Наприклад, знайти носіїв мови як партнерів у навчанні чи спілкуванні або читання та проглядання новин цільовою мовою. На уроках вчителі можуть познайомити учнів з навколишнім світом у класі, забезпечити автентичний контекст, у якому використовується англійська мова, ознайомити їх з різними варіантами та акцентами англійської мови та забезпечити їм практику аудіювання.

Але якщо загалом уроки англійської мови чи навіть самі вчителі можуть бути цінним ресурсом для аудіювання, говоріння та використання автентичної мови, у багатьох випадках технології, наприклад, у формі відео чи за допомогою Інтернету, є

єдиним засобом для студентів англійської мови для професійного спілкування отримати доступ до певної мови, яка їм потрібна для належного спілкування. Дослідник Батлер-Паско [4, с. 1] стверджує, що це «гібридна природа англійської мови для професійного спілкування», оскільки необхідно викладати як мову, так і «спеціальний зміст», що перетворює його на складний процес для вчителів, які часто не мають спеціальних знань для викладання. Хоча зазвичай вчителі також не повинні докладати надмірних зусиль у викладанні змісту специфічної професійної галузі, яка постійно змінюється та вдосконалюється, особливо коли вони не повністю володіють нею.

Під час навчання фахівців вимоги поширюються за межі самої мови, що також вимагає використання автентичних завдань, інструментів і контексту.

За словами дослідника Батлера-Паско [4, с. 2], «існують щонайменше три основні моделі для викладання англійської мови для професійного спілкування:

1. Здійснюється навчання англійської мови для професійного спілкування викладачами іноземної мови з використанням спеціального змісту.
2. Спеціальні курси, які проводяться викладачами професійних дисциплін з використанням англійської мови під час освітнього процесу.
3. Колаборативна модель, в якій як викладачі англійської мови, так і спеціалізовані викладачі здійснюють спільний внесок у розробку та реалізацію курсу. Необхідно зазначити, що інноваційне використання сучасних технологій відіграє важливу роль у всіх трьох підходах.

Дослідник Батлер-Паско [4] зазначає, що ті самі технології, які застосовуються під час вивчення англійської мови в галузі професійних дисциплін, також можуть використовуватися її викладачами для спілкування один з одним та їх учнями.

Науковець Батлер-Паско [4, с. 2–3] перераховує 14 переваг використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання англійської мови для професійного спілкування, які вона пізніше описує більш детально:

1. Забезпечує взаємодію та комунікативну діяльність, що представляє конкретне професійне чи академічне середовище.
2. Сприяє кращому розумінню соціокультурних аспектів мови, які практикуються в різних сферах і професіях.
3. Забезпечує зрозумілим матеріалом для конкретної галузі та сприяє ефективності учнів.
4. Забезпечує стратегії підтримки для удосконалення мовних навичок та розуміння конкретного змісту (моделювання, співвіднесення із досвідом учнів, контекстуалізація, метакогнітивна діяльність тощо).
5. Використовує стратегії на основі комунікативних завдань та досліджень, які є відображенням їх в певних професійних умовах і ситуаціях.
6. Використовує автентичні матеріали з конкретних дисциплін і професій.
7. Забезпечує автентичну аудиторію, включаючи зовнішніх експертів у певних галузях.
8. Сприяє формуванню необхідних навичок когнітивного та критичного мислення.
9. Інтегрує колаборативне (спільне) навчання до освітнього процесу.
10. Сприяє цілеспрямованій практиці для формування навичок читання, письма,

аудіювання та говоріння в рамках навчальної програми та дисципліни.

11. Здійснює орієнтацію на студента та його особливим потребам, де він виступає суб'єктом навчання.
12. Використовує різноманітні методи для підтримки різних стилів навчання.
13. Задовольняє афективні потреби учнів: мотивація, самооцінка, автономність.
14. Забезпечує відповідний зворотній зв'язок, а також оцінку предметних знань та навичок з англійської мови.

Існує багато різних технологій, які успішно використовуються під час курсів англійської мови для визначених цілей, які починаються із використання традиційного магнітофону або програвача компакт-дисків та закінчуються залученням інтерактивних дошок, інформаційно-комунікаційних технологій, інструментів Web 2.0, мобільних технологій та 3D віртуальних середовищ.

Багато послуг Інтернет-протоколу голосової передачі (VoIP) дозволяють користувачам здійснювати телефонні або відеодзвінки та проводити групові конференції за допомогою свого комп'ютера, серед яких інструмент Skype є одним з найбільш відомих і отримав найбільшого розповсюдження. У своїй базовій формі програма завантажується без додаткових витрат, а дзвінки між комп'ютерами є безкоштовними. Аудіо- та відеоконференції проводяться між різною кількістю користувачів, однак безкоштовні відеодзвінки обмежені лише двома учасниками. Нова версія Skype також дозволяє спільно використовувати екран, на якому вчитель або учні можуть показувати документи Word, слайд-презентації або веб-сайти іншим учасникам сеансу Skype для їх подальшого обговорення та пояснення.

Для розширення функціональності Skype існують безкоштовні та платні додатки та сервіси, а також інші програми, наприклад, інтерактивні дошки та програмне забезпечення, що дозволяє записувати голосові або відео розмови в даній програмі. Текстовий чат використовується одночасно з голосом і відео, а також здійснювати запис автоматично. Skype також інтегрують у Moodle, безкоштовну систему управління навчанням з відкритим кодом.

Інструмент Skype використовується у різних своїх формах для формального та неформального вивчення мови. Пошук на платформі спільноти Skype показує кількість існуючих мовних курсів, чат-груп або розмовних клубів. Велика кількість вчителів також пропонують індивідуальні онлайн-курси за допомогою Skype.

Для подолання дистанційного бар'єру вчителі запрошують гостей-спікерів за допомогою інструменту Skype до своїх класів. Сервіс Skype також використовується для тандемного навчання на індивідуальній основі або організуються вчителями для цілих класів з метою їх об'єднання з класами з інших країн або регіонів для практикування цільової мови. Окрім очевидних переваг практикування цільової мови в автентичному спілкуванні з їх носіями, тандемне навчання допомагає учням стати більш автономними.

Науковці Маллен (Mullen) та інші [10, с. 101], говорячи про «підхід, який заснований на методі комунікативних завдань та принципах тандемного навчання», беруть до уваги той факт, що знайомство з концепцією тандему змушує учнів і вчителів дійти висновку, що вони можуть використовувати ті самі принципи, що й в очному чи асинхронному навчанні за допомогою електронної пошти, але це вважається помилкою, оскільки Skype є інструментом спілкування в режимі реального часу або

синхронного зв'язку, таким чином види діяльності повинні відрізнятися. Дослідники Хемпел і Хаук [6, с. 3] також наголошують на «недостатності бачити нові навчальні горизонти», такі як мережа Інтернет, інструменти для відеоконференцій або електронної пошти, «як репліки звичайного очного середовища».

Зручність навчання на відстані без залишення домівки або місця перебування, постійні подорожі, доступ до викладачів і носіїв мови по всьому світу є деякими причинами популярності Skype для вивчення мов. До інших причин відносимо безкоштовне використання, доступність для основних комп'ютерних платформ (Windows, Mac, Linux тощо), надійність сервісу, забезпечення відносно високої якості аудіо та відео при використанні широкосмугового підключення, а також простота його застосування. Багато тих, хто вивчає мову, також вже знайомі з даним інструментом у своїй професійній діяльності і використовують його для спілкування з колегами чи діловими партнерами.

Широке використання конкретних технологій не означає, що вони автоматично покращать вивчення мови. Необхідно розглянути їх характерні особливості, які підходять для вивчення мов, і розробити відповідні завдання, щоб мати можливість ефективно використовувати їх [9]. Skype, як і будь-яка інша технологія, є лише інструментом, і її потрібно використовувати в правильний спосіб з точки зору педагогічних принципів для того, щоб мати «цінність для вивчення мови» [9, с. 775]. Наприклад, при виконанні тандемної діяльності учням дають завдання [10] або заохочують їх вести навчальний щоденник із роздумами про взаємообмін або створити портфоліо, що допомагає покращити вивчення даного взаємовпливу. Крім того, деякі викладачі інтегрують Skype у свій курс за допомогою більш структурованого способу як частину рішення для змішаного навчання.

Сервіс Skype, з камерою та без неї, використовується для телеконференцій, телефонних або відео інтерв'ю. Функція текстового чату виконує функцію протоколу для запису виправлень і відгуків викладача, які вносяться одночасно із відповіддю студента та потім обговорюється із ним. В інших випадках дана функція використовується для надання письмових підказок, коли студентові бракує слова під час доповіді та таким чином імітує телесуфлер.

В обох ситуаціях інструмент дозволяє виправляти, коментувати та підказувати без зупинки мовлення учня в усній формі, що розглядається як одна з можливостей текстового чату та перевагою перед аудиторним навчанням офлайн, де вчителю доведеться або зупинити учня, або надати затриманий зворотній зв'язок.

Написання вчителем виправлень в текстовому чаті відволікає увагу та навіть перешкоджає навчальному процесові, коли учень намагається читати коментарі і в той же час продовжує висловлювати свою думку. Це може «спричинити велике навантаження на учнів» [14, с. 138] і ускладнити роботу зі зворотним зв'язком.

В учня також може виникнути думка зупинитися, перейти до попереднього місця та виправити себе на основі зауважень вчителя. Застосування даного підходу повністю залежить від впевненості учня, мети діяльності (швидкість чи грамотність мовлення) та існуючого способу зворотного зв'язку.

Один із способів проведення Skype сесії без зупинок полягає в програванні короткого аудіо запису, яке здійснюється за допомогою програми «Sound Studio», та обговоренні дискусійного запитання після цього.

Skype дуже інтуїтивний, зрозумілий і простий у використанні та не вимагає ніякої підготовки. Більшість сервісів Skype безкоштовні. Однак для цього необхідний швидкий Інтернет для забезпечення відео та аудіо високої якості, що значно відрізняється в певні моменти при використанні послуги одночасно багатьма користувачами.

В умовах підвищеної безпеки будь-який інструмент, який має доступу в Інтернет, повинен проходити через брандмауер. З сервісом Skype не існує даної проблеми, тому він широко використовується для інтерв'ю та онлайн-конференцій, його також не потрібно встановлювати спеціально для курсу.

Ставлення студентів та викладачів закладу до технологій не можна недооцінювати при виборі інструменту для курсу. Вчителі можуть бути переконані в ефективності певного інструменту для вивчення мови, але надзвичайно важливо враховувати переваги та час, який необхідний студентам та вчителям для того, щоб навчитися використовувати його.

Система Skype відноситься до тих інструментів, які студенти охоче сприймають через використання його під час трудової діяльності та перебування за кордоном. Інструмент став звичним для студента, що не вимагає підготовки з його використання.

Дослідник Леві [9] вважає, що підготовка студентів до застосування певних технологій в освітніх цілях становить важливе значення, навіть якщо він знайомий з ними з інших контекстів та використовує їх дуже подібним чином в його професійній діяльності. Таку підготовку можна здійснити за дуже короткий проміжок часу та зробити процес підготовки прийнятним для студента, який не має можливості витратити великий обсяг часу на вивчення інструментів.

Отже, використання сучасних цифрових технологій при навчанні англійської мови для професійного спілкування дає можливість долучитися до автентичного середовища спілкування, отримувати актуальну інформацію стосовно своєї професії та формувати навички цифрової грамотності.

Викладання англійської мови для професійного спілкування складається щонайменше з трьох основних моделей, а саме: основну функцію виконує вчитель іноземної мови, основна функція належить викладачу-предметнику та їх спільна участь. До основних переваг використання інноваційних технологій під час вивчення англійської мови для спеціальних цілей відносимо: виконання комунікативної функції, сприяння кращому розумінню соціокультурних аспектів мови, забезпечення автентичним матеріалом, сприяння ефективному засвоєнню інформації, використання методу комунікативних завдань та досліджень, формування навичок когнітивного та критичного мислення, використання колаборативного навчання, сприяння різним стилям навчання, забезпечення зворотного зв'язку тощо.

Останні досягнення в галузі інформаційно-комунікаційних технологій відкривають перед викладачами англійської мови широкі можливості для подальшого вдосконалення освітнього процесу та підвищення його результативності під час вивчення англійської мови для професійних цілей, що сприяє покращеній мотивації, автономії чи тіснішій співпраці між студентами.

У подальших розвідках передбачається дослідження особливостей використання англійської мови для професійного спілкування за допомогою сучасних цифрових технологій в різних країнах світу та на різних етапах навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Arnó E., Soler A. and Rueda C. The Role of Information Technology in Languages for Specific Purposes: Some Central Issues. *Information Technology in Languages for Specific Purposes: Issues and Prospects*. 2006. New York: Springer, P. 3–18.
2. Arnó-Macià E. The Role of Technology in Teaching Languages for Specific Purposes Courses. *The Modern Language Journal*. 2012. Issue 96. P. 89–104.
3. Askari-Arani J. Internet-based Medical Articles in EMP. *ESP World Journal*. 2004. 3/2. URL: http://espworld.7p.com/Articles_8/Medical_A%20.htm
4. Butler-Pascoe M.E. English for Specific Purposes (ESP), Innovation, and Technology. *English Education and ESP*. 2009. P. 1–15.
5. Garrett N. Computer-Assisted Language Learning Trends and Issues Revisited: Integrating Innovation. *The Modern Language Journal*. 2009. 93. P. 719–740.
6. Hampel R. and Hauck M. Computer-mediated Language Learning: Making Meaning in Multimodal Virtual Learning Spaces. *The JALT CALL Journal*. 2006. 2/2. P. 3–18.
7. Kern R., Ware P. and Warschauer M. Crossing frontiers: New directions in online pedagogy and research. *Annual Review of Applied Linguistics*. 2004. 24. P. 243–260. doi: <http://dx.doi.org/10.1017/S0267190504000091>
8. Krajka J. ESP on the Web – A Proposal for a Web-based Coursebook Supplement. *ESP World Journal*. 2003. 2/2. URL: http://esp-world.7p.com/articles_5/ESP%20ON%20THE%20WWW_2.htm
9. Levy M. Technologies in Use for Second Language Learning. *The Modern Language Journal*. 2009. 93. P. 769–782.
10. Mullen T., Appel C. and Shanklin T. Skypebased Tandem Language Learning and Web 2.0. Thomas M. (Ed). *Handbook of research on Web 2.0 and Second Language Learning*. 2009. Hershey, PA: Igi Global. J, P. 101–118.
11. Warschauer M. and Healey D. Computers and language learning: An overview. *Language Teaching*. 1998. 31. P. 57–71.
12. Warschauer M. and Kern R. (eds) *Network-based language teaching: Concepts and practice*. New York: Cambridge University Press. 2000. 256 p.
13. White C. Focus on the language learner in an era of globalization: Tensions, positions and practices in technology-mediated language teaching. *Language Teaching*. 2007. 40/4. P. 321–326.
14. Willis D. and Willis J. *Doing Task-Based Teaching*. Oxford University Press. 2007. 294 p.

REFERENCES

1. Arnó, E., Soler, A. and Rueda, C. (2006). The Role of Information Technology in Languages for Specific Purposes: Some Central Issues. *Information Technology in Languages for Specific Purposes: Issues and Prospects*. New York: Springer, 3–18.
2. Arnó-Macià, E. (2012). The Role of Technology in Teaching Languages for Specific Purposes Courses. *The Modern Language Journal*, Issue 96, 89–104.
3. Askari-Arani, J. (2004). Internet-based Medical Articles in EMP. *ESP World Journal*, 3/2. URL: http://espworld.7p.com/Articles_8/Medical_A%20.htm
4. Butler-Pascoe, M. E. (2009). English for Specific Purposes (ESP), Innovation, and Technology. *English Education and ESP*, 1–15.
5. Garrett, N. (2009). Computer-Assisted Language Learning Trends and Issues Revisited: Integrating Innovation. *The Modern Language Journal*, 93, 719–740.
6. Hampel, R. and Hauck, M. (2006). Computer-mediated Language Learning: Making Meaning in Multimodal Virtual Learning Spaces. *The JALT CALL Journal*, 2/2, 3–18.
7. Kern, R., Ware, P. and Warschauer, M. (2004). Crossing frontiers: New directions in online pedagogy and research. *Annual Review of Applied Linguistics*, 24, 243–260. doi: <http://dx.doi.org/10.1017/S0267190504000091>
8. Krajka, J. (2003). ESP on the Web – A Proposal for a Web-based Coursebook Supplement. *ESP World Journal*, 2/2. URL: http://esp-world.7p.com/articles_5/ESP%20ON%20THE%20WWW_2.htm
9. Levy, M. (2009). Technologies in Use for Second Language Learning. *The Modern Language Journal*, 93, 769–782.

10. Mullen, T., Appel, C. and Shanklin, T. (2009). Skypebased Tandem Language Learning and Web 2.0. Thomas, M. (ed). *Handbook of research on Web 2.0 and Second Language Learning*. Hershey, PA: Igi Global. J, 101–118.
11. Warschauer, M. and Healey, D. (1998). Computers and language learning: An overview. *Language Teaching*, 31, 57–71.
12. Warschauer, M. and Kern, R. (Eds). (2000). *Network-based language teaching: Concepts and practice*. New York: Cambridge University Press.
13. White, C. (2007). Focus on the language learner in an era of globalization: Tensions, positions and practices in technology-mediated language teaching. *Language Teaching*, 40/4, 321–326.
14. Willis, D. and Willis, J. (2007). *Doing Task-Based Teaching*. Oxford University Press.